

Abstrakt

Předkládaná rigorózní práce se věnuje jednomu z nejčastěji páchaných trestných činů v České republice, a to trestnému činu zanedbání povinné výživy podle § 196 trestního zákoníku a obecně problematice neplnění vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem, kdy záměrem této práce je komplexní výklad tohoto tématu. Práce je rozčleněna celkem do sedmi kapitol doplněných o úvod a závěr. V první kapitole je pozornost věnována historickým kořenům tohoto trestného činu, neboť trestnost neplnění vyživovací povinnosti má na našem území dlouhou tradici. Následně je v druhé kapitole nastíněna základní charakteristika tohoto trestného činu a je proveden detailní rozbor jednotlivých znaků dvou základních skutkových podstat v ustanovení § 196 odst. 1 a § 196 odst. 2 trestního zákoníku a kvalifikované skutkové podstaty k těmto dvěma základním skutkovým podstatám. Vzhledem k blanketnímu charakteru skutkové podstaty trestného činu zanedbání povinné výživy je v třetí kapitole tato práce doplněna o výklad soukromoprávní úpravy vyživovací povinnosti. Ve čtvrté kapitole této práce je provedena analýza nejčastějších důvodů a motivů neplnění vyživovací povinnosti a vliv těchto důvodů na trestní odpovědnost pachatelů. Nastíněny jsou i aktuální problémy, které se v praxi v souvislosti s trestným činem zanedbání povinné výživy běžně vyskytují, kdy je tento výklad doplněn o odkazy na aktuální judikaturu. Pro úplné zpracování tohoto tématu předkládaná práce osvětluje důvody zániku trestnosti tohoto trestného činu a zejména se zaměřuje na výklad speciálního ustanovení o účinné lítosti podle § 197 trestního zákoníku. Pátá kapitola je věnována tématu trestání, kdy je pohled zaměřen na nejčastěji ukládané tresty za trestný čin zanedbání povinné výživy, který je doplněn o dostupná statistická data. Šestá kapitola se zabývá vybranými procesními otázkami, které jsou v souvislosti s problematikou trestného činu zanedbání povinné výživy nejčastěji řešeny. Závěr této práce shrnuje aktuální diskutované otázky týkající se neplnění vyživovací povinnosti a zamýšlí se nad efektivitou současné právní úpravy a možné změny právní úpravy v budoucnu. Presentovány jsou aktuální názory na možnou dekriminálnízaci neplnění vyživovací povinnosti včetně různých variant korekcí tohoto trestného činu.